

3 Cena numeru
centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:

Miesięcznie w Krakowie (już dostawę do domu) K 1-50
na prowincyi z przesyłką pocztową 1-60
Prenumerata za granicę: mkr. 1-50, frk. 2-., rb. 1-.

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencjach piśm i na wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

ZIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA

za wiersz petitu 16 hal, za każdy następny raz po 12 hal;
duże ogłoszenia po 4 hal, od wiersza (minimum 50 hal).
Nadane za wiersz petitowy 50 hal. Spół na każdej
stronie po K 6-., półspół K 4-., Zaliczki K 30-., za tysiąc.
Literaty prowadzi w swoim zarządzie p. M. BUPEZYC.
Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna 2
otwarta od godz. 8 rano do godz. 8 wieczorem.
Na Lwów Skład i Ekspedycja:
Agencja Sokolowskiego, Pasaż Hausmana 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ulica Wiślna 1-2
Telefon 840.
Ekspedycja „Nowin”: ulica Wiślna 2.

REDAKTOR NACZELNY
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości piśm, telefoniczne i listowne przyjmuje Redakcja (Telefon Nr. 340) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Wiślna 2.
Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej.

Cena numeru **3** centy w Krakowie i na prowincyi.

Troski jesienne.

Pod groźbą poważnej drożyny.

Troski jesienne, ciężkie troski jesienne czekają ludność mięską. Jeszcze niemiłosiernie prażą nas promienie słoneczne obecnego strasznego lata, a kropka kankula paraliżuje jeszcze nasze uchy, a już młoka się wieści. Hłobawa, które zapowiada niemiłosiernie drożyny wszystkich środków żywności w jesieni. Stało się już zwyciężać od lat kilka, że powracających z letnich wyjazdów Krakowian, wita na samym wstępie wiadomość o podrożeń najniebezpieczniejszych artykułów codziennego użytku.

Posucha tegorocznego lata stwarza bardzo smutną w tym kierunku perspektywę. Nie ulega wątpliwości, że **cena kartofli** — tego na najniebezpieczniejszego środka żywności szerokiego mas ludności — znacznie podjęła w górę. Czyli i w tym słowy — jest to zapowiedź strasnej dla biednych rodzin, żyjących z dnia na dzień z pracy rak, tych rodzin, które już od dawna nie mogą sobie pozwolić na zbyt mięs, niedostępnego zresztą już dla przeważnej części stanu średniego, żyjącego ze stałych poborów i pensji. Oprócz kartofli ucierpią od posuchy także buraki — czyli, że podrożeje także cukier, ta jedyna okrasa owego codziennego napoju ubogich, ceniemistycznie „kawa” swanego.

Po kartoflach i cukrze, należy słów parę powiedzieć nieszczęnnemu mięsu. Bezsilny zapowiadają, że z dniem 1 września mięso znówu podrożeje. Naturalnie panowie rzemieślnicy „młynownicy” to podrożeń, gdyż w „młynowaniu” podrożeń wszelkich artykułów żywności, wszyscy producenci doszli już do wirtuozostwa.

Mięso u nas podrożeje, a tymczasem w Tryeście od kilku dni czeka na wyładunku

nie 800 ton doskonałego — a co najważniejsze — taniego mięsa argentyńskiego. Mięso to, które może przynajmniej na krótki czas przyćmić się do podniesienia sił wygłodzonej ludności miejskiej nie może się dostać do obiegu nie może być wyładowane z okrętów, gdyż rząd węgierski sprzeciwia się temu, a nasz rząd nie uczynił dotychczas nic, aby przełamać ten opór Madziarów.

Jest to bezprzekładny skandal, który napróżno szuka równego sobie w dziejach administracji austriackiej. Rząd austriacki związany jest jakąś tajemną umową z rządem węgierskim — o której parlament nic nie wie — a ludność cierpi i głoduje.

Dalszym skandalem jest okoliczność, że granice Austrii są zamknięte dla dowozu obcego bydła — a p. z Serbii lub Rumunii — natomiast granice Austrii bez ograniczeń stoją otworem dla eksportu pochodzącego z Galicji bydła. Stąd to pochodzi, że n. p. w Monachium na targu bydła codziennie sprzed było rzeźnogo z Galicji wystarsza dla wyżywienia ludności Bawarii, podczas gdy na targowicy krakowskiej sprzed z dnia na dzień idą u nas w górę.

Poprzedni i obecny rząd ciężko zgryzeli wobec ludności, oginającej się pod strasznym ciężarem rozlicznych podatków i danin. Z całą energią powinien się parlament domagać czasowego przynajmniej otwarcia granic dla dowozu bydła zagranicznego. A jeżeli to jest niemożliwe ze względów weterynaryjnych, to przynajmniej zamknięcia granic dla eksportu bydła naszego.

W parlamencie wiedeńskim powinna wreszcie z całą stanowczością rozstrzygnięta być kwestya, czy ludność miejska ma nadal głodować i rozpacz, czy sprzątnąć się w tym państwie ową niezłomną potęgą, której żadna siła i żaden rząd nie da rady?



Królewski pochód. (Patrz artykuł).

Olbrzymie rozruchy strejkowe w Anglii.

Bitwa uliczna w Liverpoolu. — Odczeganie ustawy „rokożowców”. — Wojsko na pogotowiu. — 250 eraniowych policjantów. — Hasło do powstania. — Barykady. — Grad kamieni sypie się na policję. — Cztery bitwy. — Splądrowanie ratusza. — Pobicie i poranienie burmistrza.

Anglia od dłuższego już czasu nawiedzona jest trącejcyjnymi strajkami, które w ostatnich czasach przybrały zastraszające rozmiary. Strajki angielscy mogą bardzo łatwo wyprężyć niemno na ogólną sytuację ekonomiczną w Europie, ma się bowiem już obecnie do czynienia z częściowym zastanowieniem pracy w obrębie poszczególnych kategorii robotników przewozowych, Anglia stoi w przededniu powszechnego strejku kolejowego, strejku, który w ostatnich dniach lat nawiedzał także inne państwa i był powodem ciężkich przesłach gospodarczych.

W Londynie strejkuje obecnie 5000 woźniców i ładunków kolei „Great Western” i „Great Central-Railways”, a zachodzi obawa, że strejk ten rozszerzy się także na słubne linie kolei. Na dobitkę złego centralna organizacja służby kolejowej wypowiada z rak swoich kierownictwa całego obecnego ruchu tak, że obecny

strejk jest właściwie strejkim „płatnego stanu” strejkim robotników nieukwalifikowanych. Robotnicy tej kategorii domagają się polepszenia swego bytu materialnego i przynajmniej sobie minimum egzystencji. Po za tem strejkownicy nie są zadowoleni z czynności i postępowania istniejących od r. 1907 w Anglii rządów, mających załatwiać wszelkie spory między pracodawcami i robotnikami.

Rozruchy strejkowe, których widownią był Liverpool w poniedziałek po południu, nie mają sobie równych pod względem rozmiarów i nasilenia w dziejach Anglii. Sytuacja w tem mieście zaogniła się znacznie z tego powodu, że tamtejsze kompanie okrętowe uchrwali lokaut, obejmający 30 000 robotników. Strejkownicy, do których przyczęli się portownicy, przypieścili szerm do magistrata i splądrowali go tak, że masiano użyć wojska celem rozproszenia demonstrantów.

W Izbie niższej sekretarz ministerstwa spraw wewnętrznych Churchill oświadczył, że sytuacja w Liverpoolu jeszcze się nie poprawia. W wielu wypadkach strejkujący na padali na sklepy i domy prywatne. Wśród takich okoliczności, zdaniem rządu, potrzeba poparcia policji przez silne oddziały wojskowe. Wydano też już rozkazy dla wzmocnienia wojska w Liverpoolu. Na za-

pytanie co do strejku robotników dokowych w Londynie oświadczył, że sytuacja jest jeszcze nie wyjaśniona i że w razie konieczności wszystkie wojska stojące do dyspozycji będą użyte, by utrzymać porządek i poszanowanie ustaw i zapewnić bezwarunkowo dowóz żywności.

W poniedziałkowych rozruchach strejkowych w Liverpoolu brało udział 100 000 ludzi. Na ulicach toczyła się regularna bitwa między strejkow-

CZARODZIEJ

Wielki roman dramatyczny

przez MICHAŁA ZEVACO.

126

(Ciąg dalszy).

— Cicho! — rzekł Króliewicz. — Pójdźcieś na lewo, to ja pójde na prawo, wy na południe, to ja na północ. Gdyż ja przeszkaźniał wam prosił istnieć, moi godni towarzysze! Nie mówmy już o tem. A to być nasz uczta pożegnania! Zresztą pewnie się jeszcze zabierzemy! Zegnajcie! Gdym był królem, uczyniłbym ciebie Triqueville wielkim królem, ciebie St. apafar, ambasador, ciebie kapitanem gwardji, Corderdale, ciebie konstabla, Bonracan!.. Ale że jestem tu, kim i ja wyśłowem, ośmawiałem wam prosił to nieście u Myrty! Cicho! może jagnięcia! Tylko, jeżeli który z was będzie potrzebował mojej skóry dla ocelenia swojej, niech zapyta o mnie u Myrty!

Oto wszystko!.. Nie ruszać się!.. Zegnajcie!.. I zakończywszy tę szorstką mowę jeszcze bar-

dziej szorstkim głosem, Króliewicz wyszedł wściekły. Dlaczego? Na kogo?

I ja mam ci coś powiedzieć!.. Już od tygodnia mały starszynek o siwej brodzie, codziennie o jednej godzinie przychodzi tutaj i pyta się, czy przybył. Potem odchodzi, polecając mi za każdym razem, aby ci przypomniał o spotkaniu, jakie ci naznaczył jego pan.

Króliewicz zadziwił. — A imię jego pana? — zapytał. Spojrzała dziwnie i spuszczała głowę, rzekła: — Imię?.. Powtarza je od kilku dni cały Paryż! To imię człowieka, który jak mówią, ma moc nad śmiercią samą. Powiadają, że on wie wszystko, że robi złoto, że umarli na głos jego wstają! Jedni go zowią Bożym postem, inni szatanem! Strzeż się, ohi strzeż się tego człowieka! Strzeż się go, bo może cię wtroczyć w ogień piekielny.

— Imię jego?.. Jego imię? — Nostradamus! — odparł Myrta. — Jestem! — rzekł jakiś głos.

Odwrócili się z uczuciem grozy.

Króliewicz szepnął do siebie:

— Człowiek z oberży w Melon... człowiek z oberży pod Trzema Żórawiami! W jaki sposób znalazł się tutaj? Był tutaj, oto wszystko.

Głos wysoka, wspaniała postać otoczona dwoma pięściami, łachocząc wspaniały, który miał na szyi, pięć niescienionej wartości przy kapeluszu, rapir o rekojceci wysadzonej brylantami, tworzył cięciwie harmonijną i imponującą.

Łoś twarz tego człowieka była trupio-biała i wśród tej bladeści błyszczały dziwnie czarne oczy, niby gwiazdy na tajemniczym niebie.

— Chciałeś tam wejść! — rzekł Nostradamus. — Pójdźcieś razem.

Króliewicz! — szepnęła Myrta akcentem niewybłownej grozy. Nie idź!

Nostradamus postąpił ku niej. Oszałała ze strachu, cofała się. Ujął jej rękę i przez chwilę przytrzymał w swojej. Myrta z początku bronila się całą drząc, po-

tem uspokoiła się... Rysy jej utraciły wyraz strachu i uśmiech zjawił się na ustach.

Zioły głęboki ukłon i rzekła:

Tak jest, panie!

Twarz Nostradamusa zmieniła się do Króliewicza.

Kto pan jesteś? — pytał Rębac pełen wzruszenia.

— Ten, któremu znane imię twej matki.

— Matki mojej!.. — szepnął Króliewicz, ocierając zroszone potem czoło.

— Imię twego ojca! — dodał Nostradamus.

I z temi słowy przekroczył drzwi akrytki.

Króliewicz z duszą pełną chaosu, poszedł za nim, powtarzając:

— Mów! O! mów, panie!

— Cicho! — rzekł Nostradamus. — Powiem, kiedy przyjdzie na to pora! A wiedzi! — dodał takim tonem, że drześć przeszedł Króliewicz — że ja uniem dotrzymać słowa. Tymczasem zaś, ponieważ jesteśmy tutaj, dlatego żeby patrzeć i słuchać, patrzmy więc i słuchajmy!

(Ciąg dalszy nastąpi).

BIBULKI DO PAPIEROSÓW

CZUWAJ

w książeczkach i opakowaniu patentowym

poleca:
znana:
fabryka
tutek i:
bibulek
cygare-
towych

Rudolfa Herliczki

W KRAKOWIE

Już sama firma ciesząca się światową renomą
daje zupełną gwarancję za dobroć gatunku

WZORY
na ładnie
DARMO
i opłatnie.

